

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине

KANTON SARAJEVO
Ministarstvo za obrazovanje, nauku i
mlade

КАНТОН САРАЈЕВО
Министарство за образовање,
науку и младе

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry for Education, Science and Youth

Na osnovu člana 66. st. (1) i (2) Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 35/05) i člana 61. stav (4) Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 23/17 i 33/17), ministrica za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo d o n o s i

PRAVILNIK O NAČINU I OBLIKU PROVOĐENJA ODGOJNO-OBRAZOVNE PODRŠKE I STRUČNOG TRETMANA

I. OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet pravilnika)

Ovim pravilnikom propisuju se mjere odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana za učenike sa problemima u ponašanju i uopšte za zaštitu učenika, način postupanja učitelja/nastavnika/razrednika (u daljnjem tekstu: nastavnik), pedagoško-psihološke službe škole (u daljnjem tekstu: stručna služba škole), direktora osnovnih škola Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: škola) i roditelja/staratelja/usvojitelja (u daljnjem tekstu: roditelj) radi osiguranja sveobuhvatnog razvoja učenika i njegove prilagodbe u društvu.

Član 2. (Značenje izraza)

(1) Izrazi korišteni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- a) učenik u riziku** – učenik kojeg okružuju različiti faktori rizika koji predstavljaju prijetnju njegovom razvoju i prilagodbi u društvu;
- b) primijećeno ponašanje** – predstavlja identificirane oblike ponašanja učenika koji ukazuju na postojanje faktora rizika koji negativno utiču na njegov razvoj i prilagodbu u društvu;
- c) neprihvatljivo ponašanje** – svako ono ponašanje učenika koje na neki način ometa samog pojedinca u redovnom funkcionisanju, te može biti štetno i opasno po samog učenika i/ili njegovo okruženje. To su sva ona ponašanja koja su zakonski definisana

kao zabranjena i za koje postoje propisane sankcije, a koja upozoravaju na nepovoljan razvoj i negativne ishode ako se pravovremeno ne interveniše, odnosno ne pruži dodatna stručna ili šira društvena pomoć za prevladavanje manifestiranih poremećaja;

- d) odgojno-obrazovna podrška** - ciljano stručno i sveobuhvatno djelovanje u školskom okruženju prema učenicima koje okružuju faktori rizika za pojavu neprihvatljivih ponašanja;
- e) stručni tretman** - sistem stručne podrške i intervencije usmjeren na učenike koji zbog različitih faktora rizika ne uspijevaju primjereno odgovoriti očekivanjima i zahtjevima školskog okruženja i svojim ponašanjem nanose štetu, prije svega sebi, te drugima i/ili okruženju;
- f) stručne službe u zajednici** - centar za socijalni rad, centar za mentalno zdravlje u zajednici i svi drugi resursi u zajednici koji mogu osigurati najbolji interes djeteta;
- g) individualni plan podrške (IPP)** - razvojni dokument kojim se sistematično i timski planiraju mjere u okviru škole s ciljem pružanja odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana u najboljem interesu djeteta;
- h) individualni plan brige (IPB)** - razvojni dokument s ciljem pružanja odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana u najboljem interesu djeteta, kojim se planiraju mjere u školi i izvan nje, a u njegovoj izradi i realizaciji sudjeluju: dijete, roditelj, stručna služba škole, nastavnici, te stručne službe u zajednici;
- i) prevencija** - proces kojim se osnažuju pojedinci i sistemi kako bi bili spremni odgovoriti životnim izazovima, događajima i tranzicijama, stvarajući i podupirući uslove koji će promovisati zaštitu prava, prihvatljiva ponašanja i zdrave životne stilove, te omogućavati razvijanje i učvršćivanje prosocijalnih oblika ponašanja i time posredno preduprijeti ispoljavanje neprihvatljivih oblika ponašanja;
- j) koordinacija** - podrazumijeva reagovanje u okvirima stručne službe škole i reagovanja u okviru saradnje stručne službe škole i stručnih službi u zajednici kojoj škola pripada;
- k) zaštita učenika** - podrazumijeva postupanje svih subjekata u skladu s principom najboljeg interesa djeteta u procesu pružanja podrške učeniku.

(2) Izrazi koji imaju rodno značenje korišteni u ovom pravilniku ravnopravno se koriste za muški i ženski rod.

II. NAČIN I OBLIK PROVOĐENJA ODGOJNO-OBRAZOVNE PODRŠKE I STRUČNOG TRETMANA

Član 3.

(Cilj odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana)

- (1) Cilj provođenja odgojno-obrazovne podrške je da učenik usvoji djelotvorna individualno i društveno prihvatljiva ponašanja razvijajući vještine potrebne za sveobuhvatan rast i razvoj, te brižno ophođenje prema sebi, drugima i/ili okruženju na način da će se jačati faktori zaštite u učenikovom okruženju, posebno u školi i porodici, a što ima za cilj blagovremenu prevenciju pojave društveno neprihvatljivih ponašanja, uključujući rizike koja ukazuju na neprihvatljive oblike ponašanja u skladu sa Pravilnikom o vođenju evidencija o neprihvatljivim oblicima ponašanja.
- (2) Cilj stručnog tretmana je promjena neprihvatljivih oblika ponašanja kao i zaštita učenika kroz usvajanje djelotvornih individualno i društveno prihvatljivih oblika ponašanja.
- (3) Osim ciljeva iz st. (1) i (2) ovog člana, provođenje odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana će da smanji rizike za neprihvatljive oblike ponašanja učenika, utiče na prevenciju neprihvatljivih oblika ponašanja, kao i da omogući osnaživanje nastavnika, stručnih službi i učenika za prepoznavanje faktora rizika za neprihvatljive oblike ponašanja, a putem utvrđenog načina i oblika djelovanja prema učenicima radi provođenja ovih mjera.

Član 4.

(Svrha odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana)

- (1) Svrha provođenja odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana zasniva se na ciljevima osnovnog odgoja i obrazovanja, u skladu sa članom 4. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 23/17 i 33/17) (u daljnjem tekstu: Zakon), i to kako slijedi:
 - a) omogućiti da svaki učenik ostvari razvoj punih potencijala u skladu sa vlastitim sposobnostima, potrebama i interesovanjima;
 - b) razvijati kod učenika osjećaj i empatiju prema drugima;
 - c) afirmirati poštivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda i pripremiti učenika za život u društvu zasnovanom na vladavini prava i vrijednostima demokratskog društva, socijalne pravde i uzajamnog uvažavanja;
 - d) poticati razvoj učenika u cjelini, uzimajući u obzir sve njegove potrebe i posmatrajući ga kao jedinstveno i kompleksno biće;
 - e) voditi brigu o mentalnom zdravlju učenika;
 - f) uočavati, prevenirati i poduzimati interventne mjere u slučaju neprihvatljivih oblika ponašanja kod učenika i zaštititi učenike od svih oblika nasilja/zlostavljanja u i oko škole;
 - g) razvijati partnerstvo između roditelja i škole i
 - h) razvijati partnerstvo između škole i lokalne zajednice radi unaprjeđenja odgojno-obrazovnog procesa.
- (2) U provedbi ovog pravilnika, primjenjuju se opšti principi osnovnog odgoja i obrazovanja, sa posebnim fokusom na princip razvoja cjelovite ličnosti i razvijanje životnih kompetencija učenika.

Član 5.

(Odgovornost škole za dobrobit djece)

- (1) Škola je obavezna brinuti o ostvarivanju najboljeg interesa učenika u situacijama nasilja, spolne zloupotrebe, zanemarivanja, odgojne zapuštenosti, zlostavljanja i izrabljivanja učenika, u skladu sa Zakonom, kao i drugim propisima donesenim u cilju zaštite prava djeteta u Bosni i Hercegovini i u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- (2) Osnovna škola je dužna da osigura uslove za sigurno odrastanje, odgoj i obrazovanje, kao i zdrav rast i razvoj učenika s ciljem osiguranja najboljeg interesa učenika.
- (3) Roditelji, nastavnici, direktori i stručna služba škole su obavezni da jednaku važnost pridaju odgojnom i obrazovnom radu sa učenicima.
- (4) U odgojno-obrazovnom radu nastavnici imaju odgovornost za sveobuhvatan rast i razvoj učenika, njegovu dobrobit, kvalitetu usvojenih znanja, vještina, navika i stavova, pravovremenog prepoznavanja faktora rizika u okruženju, adekvatno reagovanje i osiguranje najboljeg interesa učenika.
- (5) Stručna služba škole je dužna kroz odgojno-obrazovni rad i stručni tretman da pruža podršku u razvoju učenika, prevazilaženju razvojnih kriza, da prepozna faktore rizika u okruženju učenika, te reaguje u situacijama neprihvatljivih oblika ponašanja kao i da prevenira svaki vid ugrožavanja najboljeg interesa učenika.
- (6) Direktor je dužan da poduzima sve mjere u cilju ostvarivanja najboljeg interesa učenika, kao i da obezbijedi neophodne uslove za realizaciju odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana.

Član 6.

(Kompetencije nastavnika i stručnih saradnika)

- (1) U cilju prevencije problema u ponašanju učenika direktor škole na početku svake školske godine upoznaje sve nastavnike s njihovim pravima, obavezama i odgovornostima propisanim ovim pravilnikom.
- (2) Na početku svake školske godine razrednik upoznaje učenike i roditelje o načinu i obliku provođenja odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana učenika sa problemima u ponašanju ali i zaštiti učenika uopšte.
- (3) Kroz program obaveznog stručnog usavršavanja, nastavnici i stručni saradnici u osnovnoj školi su obavezni najmanje dva sata godišnje pohađati edukacije koje se odnose na oblast koja je predmet uređenja ovim pravilnikom.
- (4) Program iz stava (3) ovog člana donosi ministar u skladu sa članom 91. stav (3) Zakona.
- (5) U svrhu upoznavanja nastavnika sa oblicima neprihvatljivih ponašanja učenika i ostalih rizičnih ponašanja usmjerenih na zaštitu učenika, Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo će pripremiti poseban materijal za obuku nastavnika prema Programu obaveznog stručnog usavršavanja iz stava (3) ovoga člana.

Član 7.
**(Zaštita najboljeg interesa djeteta u toku provođenja
odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana)**

- (1) U toku provođenja odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana obavezno je da se razrednici, nastavnici i stručni saradnici rukovode etičkim principima koji se odnose na savjetodavni rad sa djecom, kao i odredbama Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima djeteta koje se odnose na poštivanje prava i stavova djeteta.
- (2) Razrednik ili stručni saradnik poziva učenika na savjetodavni razgovor u okviru škole (nasamo, poslije časa, poslije nastave).
- (3) Razrednik ili stručni saradnik su dužni obezbijediti sigurno mjesto u okviru škole gdje će obaviti savjetodavni razgovor sa učenicom i roditeljem, kako bi se zaštitila privatnost učenika.

Član 8.
(Utvrdjivanje faktora rizika za neprihvatljive oblike ponašanja i zaštitu učenika)

Stručna služba škole utvrđuje faktore rizika za neprihvatljive oblike ponašanja i zaštitu učenika, na osnovu Pravilnika o vođenju evidencija o neprihvatljivim oblicima ponašanja i zaštitu učenika.

Član 9.
(Provođenje odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana)

Stručna služba škole provodi odgojno-obrazovnu podršku i stručni tretman učenika kojem je utvrđen problem u ponašanju u skladu sa članom 8. ovog pravilnika i osigurava odgovarajuću stručnu podršku roditeljima učenika.

Član 10.
(Sadržaj odgojno-obrazovne podrške)

- (1) Sadržaj odgojno-obrazovne podrške je usmjeren na stručni rad sa učenicom, i to kroz: savjetovanje, programe razvijanja komunikacijskih, socijalnih i životnih vještina učenika, pomoć u organizaciji i načinu učenja, poticanje odgovornog i prihvatljivog ponašanja, smisleno bavljenje slobodnim vremenom, usvajanje društvenih normi, prevenciju ovisnosti i druge sadržaje primjerene potrebama učenika.
- (2) Roditeljima učenika, u skladu sa potrebama, pruža se: savjetovanje, unaprjeđenje roditeljskih vještina, podrška porodici i druge mjere podrške i osnaživanja.
- (3) Oblici podrške učeniku u školskom okruženju uključuju:
 - a) odgojno usmjeravanje učenika;
 - b) individualne ili grupne razgovore usmjerene razvoju socijalnih i životnih vještina;
 - c) uključivanje učenika u individualni i/ili grupni rad usmeren razvoj socijalnih vještina učenika;
 - d) individualnu i/ili grupnu pomoć u učenju;
 - e) uključivanje učenika u dopunsku ili dodatnu nastavu;
 - f) dodatnu pažnju učitelja/nastavnika učenika usmjerenu poticanju aktivnog, sudjelovanja učenika u nastavnom procesu;
 - g) uključivanje učenika u izvannastavne aktivnosti;

- h) individualno i/ili grupno savjetovanje roditelja/staratelja učenika s ciljem jačanja odgojnih kompetencija roditelja;
- i) osnaživanje i unaprjeđivanje kompetencija učitelja/nastavnika za rad s učenicima u riziku za razvoj neprihvatljivih oblika ponašanja i
- j) druge odgovarajuće oblike podrške.

Član 11.
(Sadržaj stručnog tretmana)

Stručni tretman koji se provodi od strane stručne službe škole, podrazumijeva utvrđivanje uzroka neprihvatljivih oblika ponašanja, procjenu učeničkih potreba, definisanje sadržaja i oblika rada u skladu sa prepoznatim potrebama učenika.

Član 12.
(Primjena Pedagoških standarda i normativa za osnovnu školu)

Odgojno-obrazovna podrška i stručni tretman iz čl. 10. i 11. ovog pravilnika provode se u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima za osnovnu školu.

Član 13.
(Saradnja razrednik - stručna služba)

- (1) Kada je kod učenika primijećeno ponašanje koje se nalazi na Listi faktora rizika utvrđenoj Pravilnikom o vođenju evidencija o neprihvatljivim oblicima ponašanja i zaštiti učenika, nastavnik je obavezan da o tome usmeno obavijesti razrednika odjeljenskog vijeća kojem učenik pripada.
- (2) Razrednik, neposredno po saznanju, poziva roditelja, razgovara o primijećenom ponašanju učenika i zajedno s njim pruža adekvatnu odgojno-obrazovnu podršku učeniku.
- (3) Ukoliko procjeni da problem ipak prevazilazi njegove/njene kompetencije, razrednik obavezno obavještava stručnu službu škole, na način primjeren okolnostima (pismeno ili usmeno). Ova obavijest uključuje sljedeće podatke: ime i prezime nastavnika, ime i prezime učenika, primijećeno ponašanje u skladu sa Pravilnikom o vođenju evidencija o neprihvatljivim oblicima ponašanja i zaštiti učenika.
- (4) Ukoliko se roditelj ne odaziva na poziv ili ignoriše sugestije razrednika, razrednik odmah obavještava stručnu službu škole o primijećenom ponašanju učenika od strane nastavnika ili samog razrednika u cilju ostvarivanja najboljeg interesa učenika.
- (5) Stručna služba škole unosi podatke o primijećenom ponašanju učenika na način kako je to propisano Pravilnikom o vođenju evidencija o neprihvatljivim oblicima ponašanja i zaštite učenika.

Član 14.
(Saradnja stručna služba - roditelj)

- (1) Stručna služba škole, neposredno po saznanju o problemima u ponašanju učenika, usmeno i pismeno poziva roditelje u školu, obavještavajući ih o primijećenom ponašanju.
- (2) Stručna služba škole predlaže roditeljima mjere za odgojno-obrazovnu podršku i stručni tretman za učenika sa problemima u ponašanju.
- (3) Stručna služba škole u saradnji sa roditeljima izrađuje Individualni plan podrške za učenika (u daljnjem tekstu: IPP), osiguravajući najbolji interes djeteta i zaštitu ličnih podataka.
- (4) IPP iz stava (3) ovog člana je sastavni dio pedagoške dokumentacije koji se primjenjuje u odgojno-obrazovnom radu u skladu sa standardima struke.
- (5) Ukoliko roditelj nije saglasan sa izradom IPP ili ne prihvata njegov sadržaj, stručna služba škole obavještava nadležni centar za socijalni rad i izrađuje IPP bez saglasnosti roditelja, u cilju ispunjavanja obaveze postupanja u najboljem interesu učenika.
- (6) Nadležni centar za socijalni rad će realizirati adekvatne programe podrške porodici učenika za kojeg se kreira IPP.

Član 15.
(Individualni plan brige)

- (1) Ukoliko IPP ne daje očekivane rezultate i/ili ukoliko su primijećena ponašanja visokog rizika za učenika, stručna služba škole obavještava roditelja o tome, te daje prijedlog za izradu Individualnog plana brige (u daljnjem tekstu: IPB).
- (2) IPB izrađuje stručna služba škole uz saglasnost roditelja, i u saradnji sa roditeljem i stručnim službama u zajednici, čija je stručna pomoć neophodna za provođenje IPB.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, IPB se može izraditi i bez saglasnosti roditelja, ukoliko je to u najboljem interesu učenika.
- (4) Ukoliko stručna služba škole ima potrebne kapacitete IPB se izrađuje u školi.
- (5) Ukoliko stručna služba škole nema kapacitete za izradu IPB, traži pomoć stručne službe u zajednici koja izrađuje IPB, osiguravajući princip najboljeg interesa učenika.

Član 16.
(Provođenje IPP i IPB)

Mjere iz IPP i IPB se realizuju u okviru škole, osim u situacijama kada je time ugrožen najbolji interes učenika i/ili je planirane mjere nemoguće realizovati u školi zbog visokog rizika, prirode podrške i neadekvatnog tretmana za učenika.

Član 17.
(Završetak provođenja odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana)

Odgojno-obrazovna podrška i stručni tretman se provode u skladu sa potrebama učenika u potrebnom vremenskom periodu, koji nije uslovljen, odnosno ograničen na period trajanja školske godine.

Član 18.
(Koordinacija stručne službe škole i stručnih službi zajednice)

- (1) Stručne službe svih škola na nivou jedne opštine dužne su da organizuju koordinacioni sastanak radi razmjene informacija i iskustava o neprihvatljivim oblicima ponašanja učenika najmanje jedanput mjesečno.
- (2) Sastanak se održava u prostorijama jedne od škola u opštini, vodeći računa o principu da u pomenutom ciklusu sve škole budu domaćin sastanka.
- (3) Sastanku prisustvuju predstavnici: stručnih službi škola, predstavnik opštinskog centra za socijalni rad i predstavnik nadležnog centra za mentalno zdravlje u zajednici, koji djeluje u okviru doma zdravlja.
- (4) Izuzetno, ukoliko je neophodno, sastanku može prisustvovati i policijski službenik iz reda odjeljenja za rad policije u zajednici, što procjenjuje predstavnik opštinskog centra za socijalni rad.

II. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 19.
(Prelazna odredba)

Sve osnovne škole na području Kantona Sarajevo dužne su, po potrebi uskladiti svoje akte i rad sa odredbama ovog pravilnika u roku od 30 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 20.
(Završna odredba)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“.

Broj: 11/03-38-17465/19
Sarajevo, 2019. godine

MINISTRICA

Mr. Zineta Bogunić

O B R A Z L O Ž E N J E

PRAVILNIKA O NAČINU I OBLIKU PROVOĐENJA ODGOJNO-OBRAZOVNE PODRŠKE I STRUČNOG TRETMANA

I. ZAKONSKI OSNOV

Zakonski osnov za donošenje Pravilnika o načinu i obliku provođenja odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana sadržan je u članu 66. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 35/05) i članu 61. stav (4), a u vezi člana 119. stav (14), Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 23/17 i 33/17). Članom 61. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju, u stavu (1) je propisano da se za učenike s problemima u ponašanju koje utvrdi pedagoško-psihološka služba škole ili zdravstvena ustanova provodi odgojno-obrazovna podrška i stručni tretman. Istim članom 61. stavom (4) definisano je da se način i oblik provođenja odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana provodi u skladu sa pravilnikom koji donosi ministar za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Razlozi za donošenje Pravilnika o načinu i obliku provođenja odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana se prvenstveno ogledaju u neophodnosti ranog prepoznavanja, ali i reagovanja na neprihvatljiva ponašanja učenika u osnovnim školama, kroz interakciju u odgojno-obrazovnom procesu. U tom cilju neophodno je izraditi adekvatne planove podrške i brige za te učenike, u cilju zaštite najboljeg interesa djeteta.

III. USKLAĐENOST SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

Pravilnik nije usklađivan sa propisima Evropske unije, budući da u ovoj datoj oblasti ne postoje sekundarni izvori prava Evropske unije s kojima bi propis mogao da se usklađuje.

Međutim, bitno je istaći da su pri izradi Pravilnika uzete u obzir odredbe Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima djeteta. Bosna i Hercegovina ratificirala je Konvenciju, a preuzela ju je notifikacijom o sukcesiji 23.11.1993. godine. Navedena Konvencija pravno je obavezujući instrument za BiH.

Niz odredbi Konvencije o pravima djeteta ima posredni i neposredni utjecaj i na predmet regulacije ovog Pravilnika. To se, prije svega, odnosi na čl. 3, 6, 19, 24, 28, 29. i 33. Konvencije. Prihvatanje Konvencije podrazumijeva da domaći pravni okvir mora da sadrži niz zakona i drugih propisa koji se specifično odnose na zaštitu djece, tačnije institucije i tijela kojima su povjerene funkcije te zaštite. Domaći propisi imaju za cilj da odgovore na različite potrebe djece, uključujući i djecu pod rizikom, odnosno djecu kod kojih je uočen neki potencijalni faktor rizika za neprihvatljivo ponašanje. Bez obzira na okolnosti, obaveza je sistema da se pri svakom postupanju sa djecom istovremeno štite njihova osnovna prava. Navedeno se odnosi na utvrđivanje obaveza institucija, organa i ustanova u svim segmentima društvenog uređenja, a koji će biti potpora ukupnom sistemu zaštite djece. U tom smislu, Pravilnik se može posmatrati kao jedan od propisa koji, upravo po svojoj svrsi i cilju, stvara preduvjete za stručno postupanje uposlenika u školama, kako bi se blagovremeno tretirali uočeni problemi u ponašanju kod učenika. Takvi problemi, potencijalno, stvaraju opasnost za

negativni utjecaj na djetetov razvoj i prilagođavanje u društvu. Stoga je Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 23/17 i 33/17) predvidio da se učenicima sa problemima u ponašanju posveti dužna pažnja, i to kroz odgojno-obrazovnu podršku i stručni tretman. Ovakav vid stručnog pristupa učenicima ima za cilj da otkloni probleme u ponašanju učenika, ali i da blagovremeno prevenira daljnje probleme. Primjeren odgojno-obrazovni rad i stručni tretman nakon uočenih faktora rizika, važan su segment odgojno-obrazovnog procesa, čime se osigurava dobrobit za dijete, ali i za cijelu zajednicu, odnosno društvo. Važno je naglasiti da djeci sa problemima u ponašanju sistem mora da pruži odgovarajuću podršku, istovremeno štiteći njihova osnovna prava i interese. U praksi, to znači da škola, na osnovu Zakona i ovog Pravilnika, ima decidan pravni okvir za zaštitu takvih učenika, odnosno njihovog najboljeg interesa, a u skladu sa ključnim imperativom Konvencije.

IV. OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA

U Poglavlju I „Opće odredbe“ (čl. 1. i 2.) regulira se šta čini predmet pravilnika. Tako je propisano da se Pravilnikom uređuju mjere odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana za učenike s problemima u ponašanju, način postupanja učitelja/nastavnika/razrednika (u daljnjem tekstu: nastavnik), pedagoško-psihološke službe škole (u daljnjem tekstu: stručna služba škole), direktora osnovnih škola Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: škola) i roditelja/staratelja/usvojitelja (u daljnjem tekstu: roditelj) radi osiguranja pozitivnog razvoja učenika i njegove prilagodbe u društvu. U članu 2. definira se značenje pojedinih izraza koji se koriste u Pravilniku.

U Poglavlju II „Način i oblik provođenja odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana“ (čl. 3. – 18.) obrađuju se ciljevi i svrha provođenja odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana, obaveze škole i stručnih službi, način i oblik provođenja odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana. Osnovni cilj provođenja odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana je pozitivan razvoj djece u osnovnim školama Kantona Sarajevo, blagovremena prevencija i primjeren odgojno-obrazovni rad i stručni tretman nakon uočenih faktora rizika, uključujući rizike koja ukazuju na neprihvatljive oblike ponašanja u skladu sa Pravilnikom o vođenju evidencija o neprihvatljivim oblicima ponašanja donesenim na osnovu Zakona. Svrha provođenja odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana zasniva se na ciljevima osnovnog odgoja i obrazovanja, i povezana je sa Zakonom o osnovnom odgoju i obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 23/17 i 33/17) (u daljnjem tekstu: Zakon). Članom 5. propisana odgovornost škole za dobrobit djece. Kompetencije nastavnika i uposlenika stručne službe, i informiranost roditelja propisana je članom 6. Pravilnik uređuje i obaveze škole da brine o ostvarivanju najboljeg interesa učenika u situacijama nasilja, spolne zloupotrebe, zanemarivanja, odgojne zapuštenosti, zlostavljanja i izrabljivanja djeteta, u skladu sa Zakonom, kao i drugim propisima donesenim u cilju zaštite prava djeteta u Bosni i Hercegovini i Federaciji Bosne i Hercegovine. Važno je naglasiti da Pravilnik u članu 7. naglašava potrebu zaštite najboljeg interesa djeteta, odnosno učenika i poštivanje etičkih principa u savjetodavnom radu sa djecom, uključujući obavezno poštivanje odredbi Konvencije UN-a o pravima djeteta. Nadalje, članom 8., a saglasno Zakonu, propisano je da stručna služba škole može da utvrdi probleme u ponašanju učenika, na osnovu čega se provodi odgojno-obrazovna podrška i stručni tretman. Također, provođenje odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana je na stručnoj službi škole (član 9.). Čl. 10. i 11. propisan je sadržaj odgojno-obrazovne podrške i sadržaj stručnog tretmana. Odgojno-obrazovna podrška i stručni tretman iz čl. 10. i 11. ovog Pravilnika provode se u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima za osnovnu školu (član 12.). Koordinacija unutar

škole detaljno je uređena čl. 13. i 14. Pravilnika. Individualni plan brige (IPB) izrađuje se u okolnostima kada IPP ne daje očekivane rezultate i/ili ukoliko su primijećena ponašanja visokog rizika za učenika. Stručna služba škole obavještava roditelja o tome, te daje prijedlog za izradu Individualnog plana brige (član 15.). Odredbom člana 16. propisano je provođenje IPP i IPB, dok je članom 17. uređen završetak provođenja odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana. Koordinacija stručne službe škole i stručnih službi zajednice uređena je članom 18. Pravilnika, a podrazumijeva održavanje koordinacionih sastanaka stručne službe svih škola na nivou jedne opštine, i to jednom mjesečno u prostorijama jedne od škola u opštini. Sastanku prisustvuju predstavnici: stručnih službi škola, predstavnik opštinskog centra za socijalni rad i predstavnik nadležnog centra za mentalno zdravlje u zajednici.

U Poglavlju III. „Prelazne i završne odredbe“ (čl. 19. i 20.) definira se da su sve osnovne škole na području Kantona Sarajevo dužne da usklade svoj rad sa odredbama ovog Pravilnika u roku od 30 dana od stupanja na snagu ovog Pravilnika. Odredbom člana 20. propisano je da ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“.

V. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog Pravilnika nisu potrebna dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Kantona Sarajevo.